UPUTE AUTORIMA

1. Osnovne informacije

Međunarodno savjetovanje Mediterana – MeditMaint posvećeno je unaprjeđenju i širenju znanja o metodama, politikama i tehnologijama u području održavanja, upravljanja imovinom (Asset Management), upravljanja objektima (Facility Management) te srodnim inženjerskim i primijenjenim znanostima.

Međunarodni programski i recenzentski odbor poziva istraživače, profesore, akademike, stručnjake u održavanju i upravljanju imovinom te inženjere da prijave svoje radove za MeditMaint.

Radovi trebaju prikazivati originalne, neobjavljene rezultate u području održavanja, upravljanja imovinom, upravljanja objektima, inženjerstva i primijenjenih znanosti, s naglaskom na tehničke, ekonomske, društvene i okolišne perspektive. Dobrodošle su prijave koje nude nove spoznaje, rigorozne analize i praktična rješenja usklađena s raznolikim tematskim područjima konferencije.

Radovi koji značajno pridonose trenutnom stanju tehnike (eng. *state-of-the-art*) i donose konačne rezultate istraživanja i razvoja, uz odgovarajući pregled literature, bit će recenzirani te će postati kandidati za objavu u sljedećim partnerskim časopisima konferencije:

- Održavanje i eksploatacija (Journal of Maintenance and Exploitation),
- Energija (Journal of Energy),
- Maintworld.

Radovi koji prikazuju istraživanja u tijeku bez značajnog doprinosa trenutnom stanju tehnike, kao i oni kojima nedostaje temeljit pregled literature, pozvani su kao konferencijski radovi te će proći manje strogi postupak recenzije. Autori se pozivaju da predlože klasifikaciju svojih radova prema definicijama u odjeljku 3. Kategorije članaka.

2. Upute za prijavu radova

Svi rukopisi moraju se dostaviti putem službenog online sustava za prijavu konferencije MeditMaint 2026. Molimo posjetite web stranicu HDO-a za detaljne upute autorima, predloške za oblikovanje i upute za dostavu.

Svi dostavljeni radovi podliježu postupku recenzije (eng. peer review). Recenzenti su znanstvenici iz područja kojim se bavi autor(i) članka. U ovom procesu provode se jednostrano anonimne recenzije (eng. single-blind reviews). Ako predloženi recenzent smatra da nije dovoljno informiran o temi članka, dužan je o tome obavijestiti Međunarodni programski i recenzentski odbor te, ako je moguće, predložiti drugog recenzenta. Recenzent ne bi trebao prihvatiti recenziju rukopisa koji mogu implicirati potencijalni sukob interesa.

2.1 1.2 Doprinos (Contribution)

Rad na konferenciji mora prezentirati jedan od autora (autor izlagač). Prezentacija rada od strane osoba koje nisu autori neće biti dopuštena. Radovi koji ne budu prezentirani neće biti pozvani na objavu u časopisima. Svaki autor koji sudjeluje na licu mjesta dužan je prezentirati jedan rad na konferenciji.

2.2 1.3 Objava (Publication)

Prihvaćeni radovi bit će objavljeni u Zborniku radova međunarodnog savjetovanja Mediterana MeditMaint (eng. Proceedings).

Odabrani radovi bit će pozvani na objavu u časopisima Održavanje i eksploatacija (eng.Journal of Maintenance and Exploitation), Energija (eng. Journal of Energy) ili Maintworld.

3. Kategorije članaka

Napomena: Svi tekstovi, tablice, figure, dodaci, reference, zahvale ili dodatni materijali uračunavaju se u ograničenja broja riječi prema smjernicama za svaku kategoriju članka niže. Radovi koji premaše ograničenja broja riječi mogu biti odbijeni prije recenzije.

Recenzirani članci kategoriziraju se u sljedeće kategorije:

Izvorni znanstveni članak (engl. *original scientific paper*)
Izvorni znanstveni članci (4000 – 8000 riječi) su originalni, visokokvalitetni istraživački radovi koji predstavljaju nove, neobjavljene znanstvene spoznaje, iskazana na objektivno provjerljiv način.

Prethodno priopćenje (engl. *preliminary report*)
Preliminarna izvješća (4000 – 8000 riječi) sadrže nova istraživačka otkrića koja zahtijevaju brzu objavu. Ovi radovi ne moraju omogućiti provjeru predstavljenih rezultata.

Pregledni članak (engl. *review article*)
Pregledni članci (6000 – 10000 riječi) mora biti originalan, sažet i kritički prikaz stanja tehnike u području ili njegova dijela u kojemu autor/i sami aktivno sudjeluju. Mora biti naglašena uloga autorova/ih izvornih doprinosa u tom području u odnosu na već objavljene radove, kao i sveobuhvatan pregled relevantnih istraživanja. Pregledni članci mogu se pozivati od strane uređivačkog savjeta, uređivačkog odbora. Autori koji žele predložiti Pregledni članak trebaju poslati upit i poslati sažetak, životopis, popis publikacija te imena potencijalnih recenzenata.

Izlaganje sa znanstvenog skupa (engl. *conference paper*)
Izlaganja sa znanstvenih skupova (4000 – 7000 riječi), koja su prethodno referirana na skupovima, moraju biti objavljeni u obliku cjelovitog članka, i to samo u slučaju prethodnog neobjavljivanja u zborniku tog skupa. Napomena za autore: U slučaju predaje članka koji je već izložen, potrebno je navesti opće podatke o konferenciji (naziv, datum i mjesto održavanja). Navesti u fusnoti ili sl.

Stručni članak (engl. *professional paper*)
Stručni članci (4000-8000 riječi) sadrže korisne doprinose određenoj struci i ne nužno predstavljaju originalna (znanstvena) istraživanja.

Međunarodni programski i recenzentski odbor prihvaća isključivo neobjavljene rukopise. Autori su obvezni prilikom prijave rada priložiti izjavu da identičan rad, ili isti rad u skraćenom ili proširenom obliku, nije prethodno objavljen.

Uz prijavljeni rad, autori trebaju u zasebnom dokumentu dostaviti sljedeće podatke o sebi: naslov rada, ime(na) autora, titulu, ustanovu zaposlenja, adresu ustanove zaposlenja, e-mail adresu te izjavu da rad nije prethodno objavljen.

Pristankom na objavu, autori daju konferenciji MeditMaint pravo prvog objavljivanja u Zborniku radova (Proceedings), pri čemu zadržavaju autorska prava nad objavljenim radovima. Stajališta i mišljenja koja iznose autori ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Međunarodnog programskog i recenzentskog odbora.

Autori svoje rukopise pripremljene za objavu u Zborniku radova mogu dostaviti isključivo u digitalnom obliku putem e-pošte u uredništvo HDO-a na adrese: hdo@hdo.hr i/ili croatian.maintenance.society@gmail.com.

4. Kontrolni popis za podnošenje prijave

Ovu listu možete koristiti kako biste obavili konačnu provjeru Vaše prijave prije nego je pošaljete časopisu na recenziju. Molimo vas da provjerite odgovarajuće odjeljke u ovim Uputama za autore za više detalja.

Osigurajte sljedeće stavke:

- Jedan autor je određen kao odgovorni autor s kontakt podacima:
    - E-adresa
    - Puna poštanska adresa
- Sve potrebne datoteke su prenesene:
    - Tekst rada:
        1. Navedite vrstu članka na hrvatskom i engleskom jeziku,
        2. Uključite ključne riječi na hrvatskom i engleskom jeziku,
        3. Uključite sažetak na hrvatskom i engleskom jeziku,
        4. Slike (uključujući natpise),
        5. Tablice (uključujući naslove, opise, fusnote)
        6. Osigurajte da sve citate slika i tablica u tekstu podudaraju s priloženim datotekama,
        7. Jasno naznačite treba li se boja koristiti za bilo koje slike u tisku,
        8. Datoteke grafičkih sažetaka / istaknutosti (gdje je primjenjivo),
        9. Dodatne datoteke (gdje je primjenjivo).

- Dodatne preporuke:
    - Rukopis je prošao 'provjere pravopisa' i 'provjere gramatike',
    - Sve reference navedene u popisu literature citirane su u tekstu, i obrnuto,
    - Dobivena je dozvola za korištenje autorski zaštićenog materijala s drugih izvora (uključujući internet),
    - Navedena je izjava o konkurentskim interesima, čak i ako autori nemaju konkurentske interese za prijaviti,
    - Smjernice časopisa navedene u ovoj Uputi za autore su pregledane.

Za dodatne informacije posjetite web stranicu HDO-a (https://hdo.hr/o-casopisu/) ili kontaktirajte HDO putem maila hdo@hdo.hr.

5. Postupak prihvaćanja rada

Svi radovi prolaze prvu uredničku provjeru s ciljem procjene usklađenosti rada s ciljevima i tematskim područjima časopisa te udovoljavanja kriterijima znanstvene/stručne kvalitete. Svi radovi koji prođu prvu uredničku provjeru podliježu jednostruko-slijepom recenzentskom postupku.

Prema procjeni recenzenata, rad se vraća na doradu na adresu Uredništva koje preporuke recenzenata prosljeđuje autoru/ima rada. Autor/i treba/ju postupiti prema uputama recenzenata te cjelokupni tekst urediti prema važećim propozicijama časopisa (“HDO Obrazac za autore”).

U revidiranoj verziji rada, prema preporukama recenzenata, autor/i izmjene označavaju crvenom bojom (*Track changes*) te šalju Wordov dokument sa označenim izmjenama i Wordov dokument sa prihvaćenim izmjenama. Također, autor/i šalju zasebni Wordov dokument “Odgovor recenzentima” (eng. *Reply-to-reviewers*) u kojem navode koje su preporuke recenzenata uvažili i kako, a koje ne, uz obrazloženje.

Konačnu odluku o kategoriji rada donosi Uredništvo na temelju recenzija. Rad može biti objavljen isključivo ako se prema ocjenama recenzenta prihvati za objavljivanje te autor/i provede/u eventualne izmjene prema preporukama recenzenta.

Govoreći o provjeri izvornosti rada, svi zaprimljeni radovi podvrgavaju se otkrivanju podudarnosti s postojećom literaturom pomoću sustava Turnitin. U slučaju sumnje na plagiranje i redundanciju Uredništvo će postupiti u skladu s preporukama međunarodne Udruge za etiku u publiciranju (COPE): https://publicationethics.org/resources/flowcharts

6. Upute za uređenje rada

Rad treba biti uređen prema "HDO obrazac za autore".

Struktura članka: Nema stroge obaveze glede oblikovanja, ali svi radovi moraju sadržavati osnovne elemente potrebne za prenošenje informacija: Sažetak na hrvatskom i engleskom jeziku, Ključne riječi na hrvatskom i engleskom jeziku, Uvod, Metoda, Rezultati, Zaključak, Zahvala, Literatura.

Podijelite članak u jasno definirane i numerirane odjeljke. Odjeljci se trebaju numerirati kao 1. i Pododjeljci kao 1.1 (sažetak nije uključen u numeraciju odjeljaka). Koristite ovu numeraciju i za unutarnje križne reference: nemojte se samo pozivati na "tekst". Svaki pododjeljak može imati kratak naslov. Svaki naslov treba biti na zasebnoj liniji.

Slike i tablice ugrađene u tekst: Pazite da su slike i tablice uključene u jednu datoteku smještene uz relevantni tekst u rukopisu, a ne na dnu ili vrhu datoteke. Pripadajući naslov treba biti smješten izravno ispod slike ili u iznad u slučaju tablice.

Prilozi: Ako postoji više priloga, trebaju biti označeni kao A, B, itd. Formule i jednadžbe u prilozima trebaju imati zasebnu numeraciju: Jednadžba (A.1), Jednadžba (A.2). Slično vrijedi i za tablice i slike: Tablica A.1; Slika A.1, itd.

Dodatni materijal: Ako članak uključuje videozapise i/ili drugi dodatni materijal, to treba uključiti u početnoj predaji u svrhu recenzije. Članak treba biti jasno podijeljen u definirane odjeljke.

Osnovne informacije na naslovnoj stranici

- Naslov. Sažet i informativan. Naslovi se često koriste u sustavima za dohvaćanje informacija. Izbjegavajte skraćenice i formule gdje je to moguće.
- Imena autora i pripadnost. Jasno naznačite ime i prezime svakog autora te provjerite jesu li sva imena ispravno napisana. Označite sve pripadnosti malim superskriptnim slovom odmah nakon imena autora i ispred odgovarajuće adrese. Navedite punu poštansku adresu svake pripadnosti, uključujući ime države i, ako je dostupno, e-adresu svakog autora.
- Odgovorni autor*. Časopis dopušta samo jednog odgovornog autora. Jasno naznačite tko će rukovoditi dopisivanjem u svim fazama recenzije i objavljivanja, i nakon objavljivanja s oznakom *. Ova odgovornost uključuje odgovaranje na sve buduće upite o metodologiji i materijalima. Pazite da je navedena e-adresa i da su kontakt podaci odgovarajućeg autora ažurni.

Sažetak

Sažetak treba navesti svrhu istraživanja, glavne rezultate i zaključke, i ne smije premašiti 200 – 300 riječi. Sažetak se često prikazuje odvojeno od članka, stoga mora moći stajati sam za sebe. Stoga, treba izbjegavati reference, ali ako su neophodne, navedite autora(e) i godinu(e). Također, treba izbjegavati neobične ili neuobičajene skraćenice, ali ako su nužne, trebaju biti definirane prilikom prvog navođenja u samom sažetku.

Naglasci

- Naglasci su poželjni za ovaj časopis jer pomaže povećati prepoznatljivost članka pretraživačima. Sastoji se od kratkog skupa natuknica koje obuhvaćaju novi rezultati vašeg istraživanja kao i nove metode koje su korištene tijekom studije (ako ih ima).
- Naglaske treba priložiti u zasebnoj uređivoj datoteci. Molimo koristite 'Naglasci' u nazivu datoteke i uključite 3 do 5 natuknica (maksimalno 85 znakova, uključujući razmake, po natuknici).

Tekst

HDO obrazac za autore, u standardnom računalnom fontu Arial i veličini fonta 9. Urednički odbor zadržava pravo napraviti uredničke prilagodbe rukopisu sukladno smjernicama časopisa i standardima hrvatskog/engleskog književnog jezika.

Članci se mogu pisati na hrvatskom ili engleskom jeziku, sa sažetkom i ključnim riječima na hrvatskom i engleskom.

Preferirana duljina članaka (uključujući sažetak s istaknutim ključnim riječima, bibliografiju i mjesta za tablice/grafove) definirana je na početku ovih Uputa autorima. U suglasnosti s Uređivačkim odborom, duljina članka može biti veća.

Na prvoj stranici rada trebaju biti navedeni naslov rada napisan velikim slovima, ime(i) i prezime(a) autora, naziv institucije i/ili njezinih dijelova gdje su autor(i) zaposleni, te e-adrese za kontakt. Molimo slijedite upute i pišite izravno u " HDO obrazac za pisanje članka ".

Skraćenice

Definirajte skraćenice koje nisu uobičajene u ovom području u fusnoti koja će biti smještena nakon prve "naslovne" stranice članka. Skraćenice koje su neizbježne u sažetku trebaju biti definirane pri prvom spomenu, kako u sažetku tako i u fusnoti. Osigurajte dosljednost skraćenica tijekom cijelog članka.

Fusnote

Fusnote treba koristiti umjereno. Numerirajte ih redom tijekom cijelog članka. Mnogi procesori teksta ugrađuju fusnote u tekst, i to se može koristiti. Ako to nije slučaj, naznačite položaj fusnota u tekstu i same fusnote prezentirajte zasebno na kraju članka.

Matematičke formule

Molimo poredajte matematičke jednadžbe kao uredivi tekst, a ne kao slike. Predstavite jednostavne formule u skladu s normalnim tekstom kad je to moguće i koristite kose crte (/) umjesto vodoravnih linija za male razlomljene termine, npr. X/Y. Varijable se u načelu trebaju prikazivati kurzivom. Numerirajte redom sve jednadžbe koje se moraju prikazati odvojeno od teksta (ako se eksplicitno navode u tekstu).

Slikovni materijal u boji

Pobrinite se da su datoteke s slikama u prihvatljivom formatu (TIFF (ili JPEG), EPS (ili PDF) ili datoteke programa *MS Office*) i s ispravnom razlučivošću.

Natuknice uz slike

Osigurajte da svaka slika sadrži kratak opis koji se nalazi ispod iste. Tekst u samim ilustracijama treba biti minimalan, ali treba objasniti sve simbole i skraćenice koje se koriste.

Tablice

Molimo poredajte tablice kao uređivi tekst, a ne kao slike. Tablice se mogu smjestiti uz odgovarajući tekst u članku ili na zasebne stranice na kraju. Numerirajte tablice redoslijedom njihovog pojavljivanja u tekstu i stavite bilo koje napomene o tablici ispod tijela tablice. Ograničite upotrebu tablica i osigurajte da podaci koje sadrže ne dupliciraju rezultate opisane drugdje u članku. Molimo da izbjegavate vertikalne crte i sjenčanje u stanicama tablice. Naslovi tablica trebaju biti smješteni iznad tablica.

Zahvale

Sakupite zahvale u zasebnom odjeljku na kraju članka prije literature i nemojte ih stoga uključivati na naslovnoj stranici, kao fusnotu naslovu ili na drugi način. Ovdje navedite osobe koje su pružile pomoć tijekom istraživanja (npr. pružanje jezične pomoći, pomoć u pisanju ili čitanju rukopisa, itd.).

Dostupnost podataka

Autori se potiču da uključe odjeljak 'Dostupnost podataka' u svom radu koji je vidljiv u svim formatima čitanja i može se odnositi na podatke smještene u bilo kojem repozitoriju. Trebao bi se smjestiti prije popisa literature kako bi čitateljima pružio informacije o tome gdje mogu dobiti istraživačke podatke potrebne za reprodukciju rada navedenog u rukopisu, i obično se sastoji od jednostavne rečenice koja daje URL-ove i citate dataset(s).

Literatura

Molimo vas da osigurate da svaka referenca citirana u tekstu također bude prisutna na popisu literature (i obrnuto). Sve reference navedene u sažetku moraju biti potpune. Međutim, izbjegavajte citiranje referenci u sažetku. Ne preporučuju se neobjavljeni rezultati i osobne komunikacije u popisu literature.

Reference trebaju biti pripremljene prema uputama:

- Molimo vas da eliminirate sve reference u grupama, karakterizirajući svaku referencu pojedinačno. To se može učiniti navođenjem 1 ili 2 fraze po referenci kako biste pokazali kako se razlikuje od drugih i zašto zaslužuju biti spomenute.
- Članci "u tisku" mogu se citirati samo ako su prihvaćeni i dodijeljeni DOI, nemojte koristiti "u tisku".
- Kad se referira na zbornike konferencija, trebali bi se pružiti brojevi stranica (ili predavanja, postera).
- Uklonite poveznice (plave boje i podvlačenje) iz web referenci.
- Za knjige i izvješća, molimo navedite grad i zemlju izdavanja.
- Reference trebaju biti numerirane u popisu literature kako se pojavljuju i u tekstu.
- Svi autori trebaju biti navedeni za svaku referencu.

Primjer ispravno pripremljenog popisa literature. Navesti referencu brojem u uglatim zagradama u skladu s tekstom, e.g. [1] ako se referenca prva pojavljuje u tekstu.

Tekst: Stvarni autori mogu se spomenuti, ali uvijek treba navesti broj reference u uglatim zagradama u skladu s tekstom.

Popis: Brojeve referenci (brojevi u uglatim zagradama) u popisu navedite redoslijedom u kojem se pojavljuju u tekstu. Obratite pozornost na skraćeni oblik za zadnji broj stranice, npr., 51–9, i napomenite da se za više od 6 autora prva 6 trebaju navesti, a zatim slijedi 'et al.'

Reference na članak u časopisu ili zborniku radova:

[1] Van der Geer J., Hanraads J.A.J., Lupton R.A. The art of writing a scientific article. Journal of Science Communication 2010;163:51–9. https://doi.org/10.1016/j.Sc.2010.00372.

[2] Živković D., Gabrić I., Šitić S. Analysis of heat treatment influence on the hardness of steel EN 42CrMo4. Conference proceedings MATRIB 2012, Vela Luka, Korčula; 2012, p. 379-386. https://hdmt.hr/wp-content/uploads/2021/02/MATRIB-2012.pdf.

Reference na članak u časopisu s brojem članka:

[3] Van der Geer J, Hanraads JAJ, Lupton RA. The art of writing a scientific article. Heliyon. 2018;19:e00205. https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2018.e00205.

[4] Gao W., Ge S. A comprehensive review of slope stability analysis based on artificial intelligence methods. Expert Systems with Applications. 2024; 239: 122400. https://doi.org/10.1016/j.eswa.2023.122400.

Reference na knjigu:

[5] Strunk Jr W, White EB. The elements of style. 4th ed. New York: Longman; 2000.

Reference na poglavlje u uređenoj knjizi:

[6] Mettam GR, Adams LB. How to prepare an electronic version of your article. In: Jones BS, Smith RZ, editors. Introduction to the electronic age, New York: E-Publishing Inc; 2009, p. 281–304.

Reference na web stranicu:

[7] HROTE – Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. OiE I KOGENERACIJA. Poticajne cijene. OiE sunčane elektrane instalirane snage ≤ 5 MW. https://files.hrote.hr/files/PDF/HR_OIE_1_SE_2014.pdf; 2014 [Pristupljeno 19 studeni 2023].

Reference na bazu podataka:

[8] [dataset] European Comission. Data. Quick search. Weather forecasts up to 9 days. Air temperature; 2023. https://data.europa.eu/data/visualisation/?file=https%3A%2F%2Fdata.gov.lv%2Fdati%2Fdataset%2F76c7e3fe-2a07-4164-a391-9bca8e039992%2Fresource%2F7af98218-6266-4459-a79d-a7dfe29277e0%2Fdownload%2Ft.csv [Pristupljeno 19 studeni 2023].

7. Kodeks ponašanja za autore

Kodeks ponašanja za autore osmišljen je kako bi osigurao skup minimalnih standarda kojih se autori trebaju pridržavati.

- *Standardi izvještavanja*. Autori trebaju svoj rad predstaviti u skladu s pravilima znanstvene i akademske komunikacije i u kontekstu prethodnih istraživanja te ponuditi objektivnu raspravu o njegovu značaju. Dužni su opisati primijenjene metode istraživanja i predstaviti rezultate na jasan i nedvosmislen način. Rad treba sadržavati informacije i reference dostatne za provjeravanje rada. Autori radova odgovorni su za točnost navođenja izvora i poštivanje autorskih prava drugih autora, čije su radove koristili. Namjerno iznesene netočne tvrdnje predstavljaju neetično ponašanje i nisu prihvatljive.

- *Pristup i čuvanje podataka*. Za potrebe uredničke recenzije, autori trebaju dostaviti tražene podatke u vezi s radom i, ako je to moguće, biti spremni omogućiti javni pristup takvim podatcima te čuvati takve podatke i nakon objavljivanja rada sukladno preporukama Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka.

- *Izvornost i plagijat*. Autori trebaju težiti kvaliteti, originalnosti i izvornosti znanstvenoga rada, a na radove i/ili riječi drugih autora trebaju se precizno referirati. Plagijati u svim oblicima predstavljaju neetično ponašanje te nisu prihvatljivi. Autori su obvezni ishoditi dozvolu od nositelja autorskih prava za objavljivanje ilustracija, fotografija, tablica, mjernih instrumenata i sličnih materijala zaštićenih zakonima o autorskim pravima. Materijale zaštićene autorskim pravima dopušteno je reproducirati isključivo uz dopuštenje i zahvalu njihovu autoru.

- *Višestruko ili istovremeno objavljivanje*. Časopis objavljuje isključivo prethodno neobjavljene radove. Istovremeno dostavljanje istog rada u više časopisa predstavlja neetično ponašanje i nije prihvatljivo.

- *Navođenje izvora*. Autori su obvezni ispravno navoditi radove drugih autora koji su bitnoutjecali na sadržaj rada. Informacije dobivene privatnim putem (npr. u razgovoru, korespondencijom ili u raspravi s trećim osobama) ne smiju se koristiti bez izričitog, pisanog dopuštenja izvornog autora. Informacije dobivene tijekom obavljanja povjerljivih usluga (npr. recenziranje rukopisa, prijava projekata za financiranje i sl.) ne smiju se koristiti bez izričitog pismenog odobrenja autora rada koji je bio predmetom tih usluga.

- *Autorstvo radova*. Sve osobe koje su znatno pridonijele koncepciji, osmišljavanju, izvršenju ili interpretaciji istraživanja treba navesti kao koautore. Također je potrebno navesti doprinos drugih osoba koje su sudjelovale u nekim bitnim aspektima istraživanja. U koautorskom radu očekuje se da su svi koautori vidjeli i odobrili konačnu verziju rada te pristali na dostavljanje rada za objavu.

- *Komunikacija s urednicima i recenzentima*. Autori trebaju na uredničke i recenzentske komentare reagirati profesionalno i pravovremeno. Ako autori odluče povući rad koji je već upućen u recenzentski postupak, ili nije spreman prihvatiti recenzentske sugestije, o tome trebaju pravovremeno obavijestiti Uređivački odbor.

- *Iznošenje podataka i sukob interesa*. Autori su dužni voditi računa o tome da u njihovu radu nema potencijalnih sukoba interesa koji bi mogli utjecati na rezultate ili tumačenje istraživanja, primjerice ako postoji konkurentski interes koji bi mogao vršiti utjecaj na autora u bilo kojoj fazi tijekom procesa objavljivanja. U radu je potrebno jasno

spomenuti sve organizacije koje su dale potporu istraživanju, kao i sve izvore financiranja te njihovu eventualnu ulogu u provođenju istraživanja i obradi i objavljivanju njegovih rezultata.

- *Pogreške u objavljenim radovima*. Otkrije li autor značajnu pogrešku ili netočnost u vlastitom objavljenom radu, njegova je obveza odmah obavijestiti urednika časopisa ili izdavača te surađivati s urednikom kako bi se objavio erratum, dodatak ili ispravak, odnosno kako bi se rad povukao iz objave u slučajevima kada je to potrebno.

8. Prava korištenja

Puni tekstovi radova časopisa besplatno se smiju koristiti za osobnu ili edukacijsku svrhu uz poštivanje autorskih prava autora i izdavača. Prema listi *Creative Commons licencija* koja omogućuje besplatno korištenje za osobnu ili edukacijsku svrhu, odabrana je „CC BY-NC-SA“ licenca. Objašnjenja oznaka u toj licenci su sljedeća:

- CC (*Creative Commons*): Oznaka da je riječ o Creative Commons licenci.BY (*Attribution*): Korisnici moraju navesti autora djela.
- NC (*NonCommercial*): Djelo se može koristiti samo u nekomercijalne svrhe. To znači da se ne smije koristiti u svrhu koja ima za cilj ostvarivanje dobiti.
- SA (*ShareAlike*): Ako se izvedena djela temelje na originalnom djelu, moraju se dijeliti pod istom licencom kao i originalno djelo.

„CC BY-NC-SA“ omogućuje besplatno korištenje za osobne ili edukacijske svrhe, ali zabranjuje komercijalnu uporabu i zahtijeva da se izvedena djela dijele pod istim uvjetima. Ovo osigurava slobodnu razmjenu i dijeljenje sadržaja, ali ograničava potencijalnu komercijalnu eksploataciju.